

Svensk frontlinjeforskning

Det metabola syndromet är relaterat till tjocka vänsterkammareväggar men inte till vänsterkammarehypertrofi

Vänsterkammarehypertrofi, en av de viktigaste kardiovaskulära riskfaktorerna, är ett tillstånd med till stor del okänd etiologi. I en artikel den 6 juni i *Circulation* [1] belyses sambanden mellan vänsterkammarens geometri och faktorer i det metabola syndromet (obesitas, hypertoni, dyslipidemi, glukosintolerans och insulinresistens).

Analyserna är utförda i en stor population 70-åriga män, boende i Uppsala, undersökta med bland annat eko-

kardiografi, hyperinsulinemisk euglykemisk klamp, oralt glukostolerans-test (OGTT) och 24-timmars ambulatorisk blodtrycks- och pulsmätning.

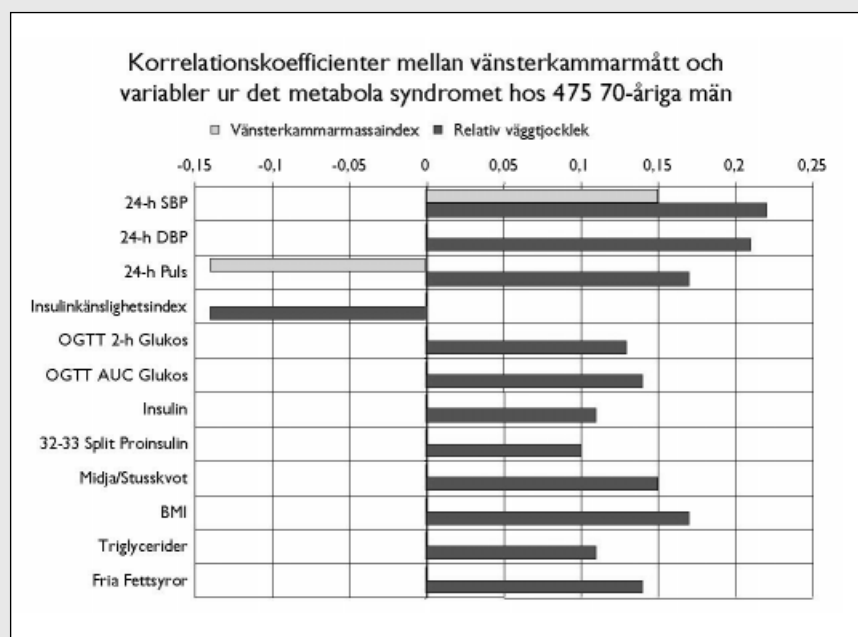
Relativ vänsterkammarevägg tjocklek (vägg tjocklek/innerdiameter) var signifikant relaterad till insulin känslighetsindex, ($r=-0,14$), glukos- och insulin nivåer vid OGTT, 32-33 split-proinsulin, triglycerider, fria fettsyror, midja-/stusskvot, body mass index, 24-timmarsblodtryck och puls

($r=0,10-0,22$). Endast systoliskt 24-timmarsblodtryck ($r=0,15$), puls ($r=-0,14$) och insulin efter 2 timmars OGTT ($r=-0,10$) var signifikant relaterade till vänsterkammaremasseindex (se figur).

Sammanfattningsvis var flera komponenter i det metabola syndromet relaterade till tjocka vänsterkammareväggar men inte till vänsterkammarehypertrofi i denna populationsbaserade studie av äldre män. Dessa resultat överensstämmer med en tidigare populationsstudie [2], men skiljer sig från ett flertal mindre studier med varierande inklusionskriterier och ofta bristande indexering av vänsterkammaremassa för kroppsstorlek. Studien belyser sambandet mellan hjärtats geometri och det metabola syndromet, ett tillstånd som ökar i prevalens i takt med att befolkningen blir allt mer överviktig.

Johan Sundström

johan.sundstrom@geriatrik.uu.se

1. Sundstrom J, Lind L, Nystrom N, Zethelius B, Andrén B, Hales CN, Lithell HO. Left Ventricular Concentric Remodeling Rather Than Left Ventricular Hypertrophy Is Related to the Insulin Resistance Syndrome in Elderly Men. *Circulation* 2000;101:2595-600.

2. Ohya Y, Abe I, Fujii K, Ohmori S, Onaka U, Kobayashi K et al. Hyperinsulinemia and left ventricular geometry in a work-site population in Japan. *Hypertension* 1996;27(3 Pt 2):729-34.

Risken för preeklampsi vid partnerbyte

Preeklampsi, som karakteriseras av hypertoni och proteinuri med debut efter 20:e graviditetsveckan, drabbar framför allt förstföderskor (ca 3 procent). Etiologin är i stora delar okänd, men tidigare rapporter pekar mot en immunologisk komponent och bland annat har humant leukocytantigen (HLA) kommit i fokus. Hypotesen att risken för preeklampsi ökar på grund av att den maternella immunologiska toleransen inte etableras om kvinnan befruktats av en man med likadan HLA-typ har framförts men resultaten har inte varit entydiga.

I en retrospektiv studie från Kalifornien av Li och Wi beräknades hur risken för preeklampsi påverkades av att

kvinnan bytt partner i en andra graviditet. Data från födelseattester till drygt 140 000 kvinnor som fött två barn under 1989-1991 analyserades.

Resultaten visade att bland de kvinnor, som inte hade preeklampsi under första graviditeten, ökade risken för preeklampsi i andra graviditeten med 30 procent vid partnerbyte. För kvinnor med preeklampsi i första graviditeten fann man en icke statistiskt signifikant minskning (30 procent) av risken för preeklampsi vid partnerbyte. I diskussionen beskrivs studiens begränsningar och eventuella felkällor på ett relativt uttömmande sätt.

Resultaten indikerar, på ett indirekt vis, att utvecklingen av moderns immu-

nologiska tolerans (vilken stimuleras otillräckligt vid paternell HLA-likhet) är av betydelse för utvecklingen av preeklampsi, enligt författarna. Vidare anför, analogt med hur upprepade spontana aborter behandlats med immunterapi, att man skulle kunna förebygga preeklampsi med hjälp av immunisering av kvinnor vars partner har samma HLA-typ som dem. Frågan huruvida samma HLA-typ hos kvinnan och hennes partner är associerad med ökad risk för preeklampsi kvarstår dock.

Helena Salonen Ros

Helena.Ros@mep.ki.se

Am J Epidemiology 2000;151:57-62.